

Muhalifler, Esed sonrası yol haritasında anlaştı

SERVET YANATMA ANKARA
29/03/2012

Türkiye ile birlikte ABD, AB ve Arap Ligi ülkelerinin çoğunluğunu oluşturduğu 70 kadar ülkenin dışişleri bakanı, pazar günü İstanbul'da Esed sonrası Suriye'yi konuşacak.

Gözler bu toplantıya çevrilmişken Ankara, Suriye Ulusal Konseyi'nin (SUK) başını çektiği muhalif grupları zirve öncesinde, tek vücut haline getirmek amacıyla buluşturdu.

Muhalifler 'Yeni Suriye'nin Ulusal Sözleşmesi/Projesi' adını verdikleri temel ilkelerde anlaşmaya vardı. Tüm etnik ve mezhepsel unsurları siyasî bir Suriye'nin etrafında birleştirmeyi öngören bildiride 'anayasal vatandaşlık' kavramı öne çıktı. K. Irak'taki gibi anayasal bölge ve halk tanımı isteyen Suriyeli Kürtler ise şimdilik uzlaşmanın dışında kaldı. Ancak bölünme yaşayan Kürtlerle de görüşmeler sürüyor.

Suriye'nin neredeyse tüm unsurlarını barındıran muhalifler önceki gün İstanbul'da buluştu. Geniş meşruiyet aradığından Şam'daki Esed yanlısı sözde muhalifler bile davet edildi. Müslüman Kardeşler, Hıristiyanlar, Kürtler, laikler ve birçok etnik ve mezhepsel unsurun katılımıyla ilk kez bu kadar geniş bir toplantı düzenlendi. Uzun süren müzakereler sonunda ortak bildiri kabul edildi. Bildiri, Esed sonrası Suriye'nin yol haritası niteliğinde. Kürtler ilk kez katıldıkları toplantıda "anayasal bölge ve halk" tanımlanmasını talep etti. Bu taleplerinde ısrar eden Suriyeli Kürtler, hiç geri adım atmadı. Diğer tüm katılımcılar ise blok halinde buna karşı çıktı. Blok, "Amaç Suriye'yi bölmek değil; siyasi ve toprak bütünlüğünü koruyarak herkesi içinde alan bir ülke inşa etmek. Herkesin eşit olduğu anayasal vatandaşlıkta buluşalım." görüşünü savundu. Kürt temsilciler, mutabakat metninin okunduğu basın toplantısına geçildiğinde ise, "Biz toplantıyı terk ediyoruz" diyerek salondan ayrıldı. Bu tavır, 'şov' amaçlı olarak değerlendirildi. Kürtlerle müzakereler sürecek.

Ankara bu kadar geniş bir toplantı ve mutabakatın sağlanmasından memnun. Önemli kazançlardan birisi de Müslüman Kardeşler'in (MK) tavrı olarak görülüyor. Radikal eğilimli olarak lanse edilen MK, kadınlara erkeklere eşit hakların tanınması, herkese ibadet özgürlüğü gibi maddelere onay verdi. Mutabakatın çıkmasında Ankara'nın teşviki etkili oldu. Toplantıda Türkiye'yi Dışişleri Müsteşar Yardımcısı Halit Çevik temsil etti.

Mutabakata göre bugünkü gayrimeşru yönetimin devrilmesinden sonra kurulacak geçiş hükümeti özgür seçimler düzenleyecek. Çok partili sistem kurulacak. Seçimler sonucunda kurucu meclis oluşacak. Meclis bu sözleşmede yer alan ilkeleri içeren yeni bir anayasayı oluşturacak ve özgür referandum çerçevesinde halka sunacak.

İşte mutabakatın ana maddeleri

Suriye demokratik, çoğulcu ve bağımsız bir devlettir. Devletin egemenliği demokratik süreçle halk tarafından belirlenir.

Yeni Suriye düşünce, etnik ve din aidiyetine bakmaksızın vatandaşlarını hukukun egemenliği çerçevesinde eşit gören anayasal düzene dayalı olacak.

Suriye halkı, içinde barındırdığı farklı kültür, İslami, Hıristiyan veya herhangi bir dini inanca mensup olmaktan kaynaklanan inanç çeşitliliğinden iftihar duymakta. Bunların tümü kültür ve toplumumuzun bölünmez bir parçasıdır.

Anayasa, Suriye toplumunun katmanları arasında dine, mezhebe dayalı; Arap, Kürt, Asuri-Süryani, Türkmen ve diğer etnik unsurlar arasında ayırım yapılmayacağını vurgular. Suriye'nin toprak ve halk birliği çerçevesinde bunların haklarını tanır.

Devlet, kadın hak ve özgürlüklerine riayet eder. Medeni, siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik haklarını güvence altına alır ve tüm alanlarda erkeklerle eşitliğini sağlar.